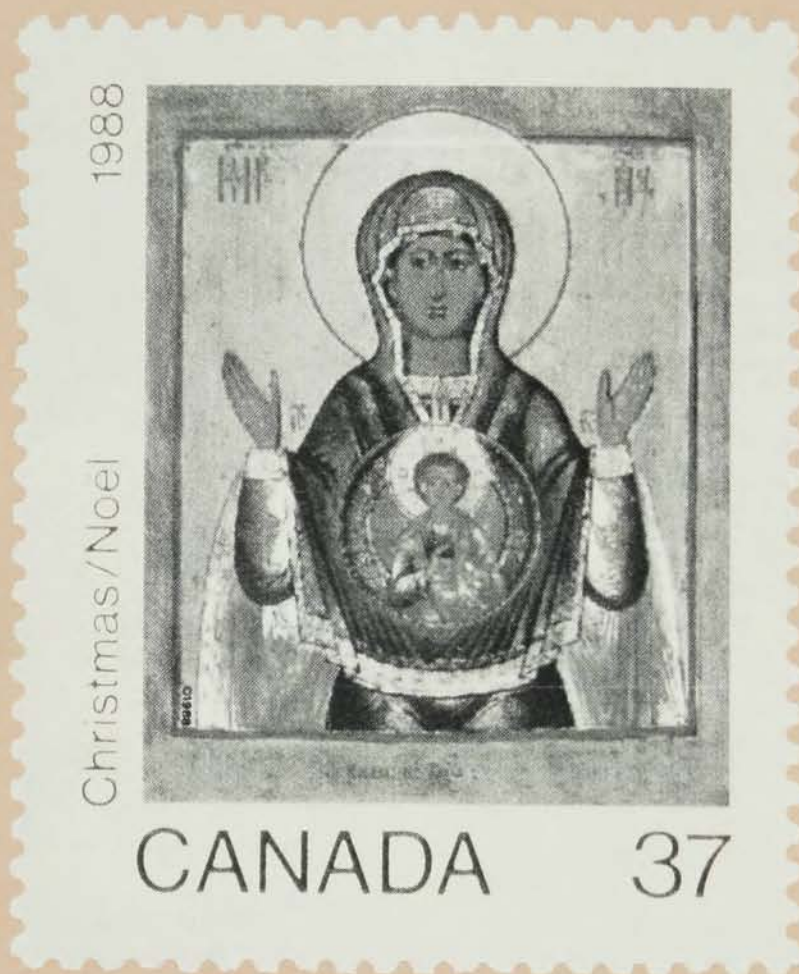

ЮН 19
АК 88

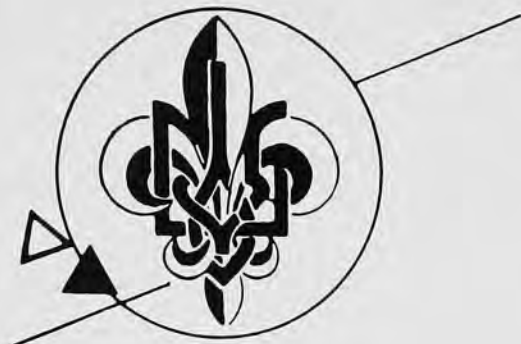
ГРУДЕНЬ — DECEMBER 1988

«Юнак» — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця — всього 10 чисел
в році.

Видає Головна Пластова Булава.

Оформлення обкладинки на 1988 рік пл. розв. Коля
Савицький

ЗМІСТ

Сторінка

1. Митрополит Андрей Шептицький
Пісня Тисячоліття — Л. Храплива-Щур
2. Твір „Я” Миколи Хвильового
3. Народні звичаї та забави у місяці грудні
4. Дума про зорі — Андрій М'ястиковський
Грудневе — Ірина Жиленко
5. Колядуємо
6. В Австралії працює Пластовий Музей
7. Українська Ікона на канадських Різдвяних марках
9. Молоде перо: Подорож до Центральної Австралії
— Ростик Кошарський
Трудне рішення — К. Дякунчак, Л. Гарух
10. „Дон Боско” — книжка для молоді
11. Звідки взяли „крилаті” слова?
12. Світлини з С.В.Т.
14. Пізнаваймо колядки і шедрівки
15. Словник Мудрої голови
16. Привіт пластунів учасників святкування 1000-річчя
Хрещення України
17. Хроніка: Як пластуни Німеччини святкували
1000-річчя Християнства
18. Віншування для пластових колядників
19. Спорт: 14-ий Спортивно-Вишкільний табір
21. Рекорди Олімпіад СBT
23. Ми ростем, ми надія народу
24. Сторінка розваги

● Усі редакційні матеріали слід слати
на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право
виправляти мову, як теж скорочувати й
виправляти одержані матеріали згідно з
пластовою термінологією, пластовими
виховними напрямними та вимогами
юнацького віку читачів.

Редагус колегія

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:

пл. сен. Роман Копач

пл. сен. Тоня Горохович

ст. пл. Олесь Кузишин

пл. сен. Олександра Юзенів.

На обкладинці: Різдвяна марка канадської пошти з
українською іконою Матері Божої Оранти з дитятком
в „колі” своєї слави

ЮНАК

ГРУДЕНЬ — DECEMBER 1988

Ч.П. 12 (290)

РІК XXVI

Інтернаціональне стандартно-серійне число

0044-1384

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА “ЮНАКА”

\$20.00 американських доларів

Ціна одного прим. — \$2.00

PLAST UKRAINIAN YOUTH ORGANIZATION, 144 SECOND AVE., NEW YORK, N.Y. 10003
YUNAK - Ukrainian Monthly Magazine, Published by PLAST PUBLISHING INC.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: 2199 Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada M6S 1N2, Tel. (416) 769-7855

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N.Y., 11702. U.S.A.

З ДРУКАРНІ Мирона Баб'юка, 1525 Emerson St., Rochester, N.Y. 14606 U.S.A.

МИТРОПОЛИТ АНДРЕЙ ШЕПТИЦЬКИЙ — ОПІКУН ПЛАСТУНІВ

Кожного місяця грудня, коли припадає день св. Андрія, українські громади в нових місцях поселення відзначають Великого Іменника Слугу Божого Митрополита Андрея Шептицького.

Митрополит Шептицький походив із старого боярського роду, в якому було цілий ряд єпископів і визначних мужів.

Митрополит Андрей прийняв це ім'я щойно як висвятився у ченці до чину ОО. Василян: його хрищене ім'я було Роман, Маріян, Олександр. Він вчився дома, бо після недуги шкарлятини, дістав запалення суглубів і рана на нозі ніколи не загоїлася. Знав десять мов у письмі й слові та здобув три докторати: права, філософії і богословії.

Галицьким митрополитом став у 1900 році і був ним аж до смерті 1 листопада 1944 року.

Він започаткував велику історичну акцію з'єднання католицької і православної Церков.

Особливою його опікою тішились діти й молодь — закладав школи, захисти і бурси та давав на це великі суми гроша. М. ін. Він допоміг збудувати гімназію СС. Василянок у Львові, де розцвітав опісля Український Пласт як теж Ремісничу Бурсу, Малярську Студію, Школу ім. Грінченка, а в 1924 році подарував землю під пластові табори на Соколі та в 1929 році під новацькі табори на Остодорі. Табір на Остодорі названо його іменем і посвячено коротко перед розв'язанням Пласту.

Зокрема ми пластуни не можемо забувати цього нашого найбільшого добродія і опікуна, якому завдячуємо так багато, коли мова про розвиток Пласту на Західніх Українських Землях.

Сьогоднішнє юнацтво не багато знає про Митрополита Андрея. Відомо їм, що це Він подарував пластунам гору „Сокіл“, місце на таборування у Карпатах та призначив будинки й місце під оселю для новацтва на Остодорі біля Підлютого.

Тому, думаємо, цікаво буде нашим читачам дізнатися декілька фактів про Митрополита Андрея, які подав нам приятель Пласту мгр. Р. Гординський з Дітройту.

ПІСНЯ ТИСЯЧОЛІТТЯ

Сколихнися, Дніпре синій,
Понеси цю вість у світ:
Християнській Україні
Нині тисяча вже літ.

Хрест апостола Андрія
Князь підняв Володимир,
Просвітився вічний Київ,
Завітав у людях мир.

Хлібом-сіллю, писанками
Прийняла земля Христа.
Поросли Господні храми,
Мов пшениця золота.

Мудрість Божая — Софія
Засіяла на весь Схід.
На сторожі Божій — Київ —

Наш Єрусалим стоїть.
Нас Покрова-Богомати
Хоронила крізь віки:
І дружинників у раті
І козацькі байдаки.

Ми несли тисячоліття
Хрест тризуба серед бур.
Крізь вороже лихоліття
Нас провів хоробрий Юр.
Вірні під знам'ям Христовим —
Крізь терни — до перемог,
До великої обнови
Ми йдемо, бо з нами Бог.

Л. Храплива-Щур

ТВІР „Я” МИКОЛИ ХВИЛЬОВОГО

Щоб зрозуміти цей твір, треба знати історію революції 1917 року в Україні.

Микола Хвильовий був учасником її і свідком страхіття — терору московського комунізму на Україні, масових розстрілів і катувань безборонних українців міліцією ЧЕКА.

Як і багато інших його друзів, Микола Хвильовий був відданий визнавець ідеї комунізму, фанатик її, але одночасно був й українським патріотом, бо вірив, що український народ визволиться від царського поневолення, коли буде рівність поміж всіма членами народу. Та він дуже розчарувався, коли побачив комунізм у житті.

Твір „Я” дуже глибоко психологічний. Думаю, що дійові особи — доктор Тагабат, Андрюша й дегенерат репрезентують погляди комуністів. Мати Марія репрезентує Україну, християнку та кожен страдальну матір українку. Відбувається поєдинок у душі героя між комунізмом і українським патріотизмом, між злом і добром, між безбожництвом і вірою в Бога.

Розстріляти матір Марію — це значить розстріляти, знищити Україну. З цього твору видно, що мучило сумління Хвильового за його активну відданість комуні.

Хвильовий передбачує свою смерть. Він застрівся 13 травня 1933 року саме під час найжахливішого шалу голоду, щоб оминати долю жертв, описану в цьому творі.

Оксана Джонс

IV Курінь ім. Лесі Українки, Торонто, (10 кл.)

Ан. Гак розповідає, що під час похорону М. Хвильового на Пушкінській вулиці, якою несли труну, зупунилися трамваї, — так багато йшло людей за труною. Будівельні робітники, що працювали на будівлях, які траплялися по дорозі, кидали роботу й приєднувалися до процесії, збільшуючи юрбу. В юрбі було багато переодягнених у цивільне чекістів та багато тих же агентів НКВД, переодягнені міліціонерами, які буцімто підтримували порядок при нагоді такого великого натовпу.

Одна жінка дуже хвилювалась — видко, по широму — й ждала промов. Перше слово дали, звичайно, П. Панчеві. Жінка жадібно затопила в нього погляд. А Панч і почав: „Миколо Григоровичу, як це ти міг зробити в такий час, коли наше життя перебудовується на нових засадах, коли Україна стає квітучою... і т.д. в такому стилі....

Жінка зблякла, похитнулась, нетерпляче одвернулась і красномовно махнула рукою:

— Ет....

Подано за V томом творів
Миколи Хвильового
с. 58, В-во „Смолоскип”, 1986

* * *

Після похорону про Миколу Хвильового не було більше доброго слова в СРСР, бо простити йому не могли його вислову „Геть від Москви!”, що був віддзеркаленням його погляду, що Україні нема чого вчитися від Москви. Їй треба бути тією країною, в якій поєднувалася б культура Азії та Європи т. зв. євразійська культура. Творчість Хвильового дочекалася повного видання V томів щойно в Канаді 1988 року.

І щойно тепер за „гласності” і за „перебудови” мали відвагу письменники в Україні сказати про потребу повернення творчості М. Хвильового в українську літературу.

Подала подруга Марта

НАРОДНІ ЗВИЧАЇ ТА ЗАБАВИ У МІСЯЦІ ГРУДНІ

Місяць грудень багатий в різні святкування, які відмічав наш нарід різними звичаями та забавами, як наприклад:

7 грудня святкують День Великомучениці Катерини — День Катерини — це свято дівочої долі. Напередодні свята парубки постили, „щоб Бог послав їм добру жінку“, а на саме свято ввечері дівчата розважалися, ворожили і закликали свою долю. Дуже милий звичай був — зрізати у цей день ранком, до схід сонця, гілочку вишні. Її ставили потім у пляшку з водою і чекали до Меланки. Коли на Меланку вишня розцвітала, мала розцвісти й дівоча доля, тобто дівчина мала добре вийти заміж. До речі, цей звичай існує і в Баварії.

Сьогодні 14 грудня (всі дати за новим стилем) святкували колись пророка Наума. У цей день батьки, посилаючи дітей до школи казали: „Сьогодні Наума — хай тобі наука на ум піде“, потім вони йшли до церкви і ставили перед образом пророка Наума, свічку, приказуючи: „Святому на пошану, а нашому сину на розум“.

17 грудня святкували День Варвари Великомучениці, яка за легендою вишивала ризи Ісусові Христові. Дівчата цього дня старанно вишивали, зокрема сорочки своїм нареченим. Якусь іншу працю у цей день робити не дозволялося. День Варвари, до речі, день повороту на весну. Приповідка каже: „Варвара ночі урвала, а дня приточила“.

18 грудня святкували День Преподобного Сави, а 19 грудня — Святого Миколая. З цього приводу у нас говорили: „Варвара снігом постелить, Сава загладить хуртовиною, а Микола морозом придавить“, це тому, що в Україні саме в цей час випадали великі сніги, замерзали ріки і починались міцні морози.

Всі ці три дні наші селяни варили кутю та узвар, — „щоб хліб родив та садovina рясніла“.

Про свято Миколая та звичаї цього дня нічого не розповідаю, бо всі добре знають цей день, який і досі дуже люблять наші діти. Нагадаю лише, що колись саме, починаючи від Миколая у селах України майже кожного вечора збирались вечорниці, у цей день варили нове пиво, пили, гуляли, зокрема запрягали найкращі коні і з піснями їздили навколо села. Святий Миколай користується великою повагою серед нашої людности, за переказами він боронить людей від стихійних лих, опікується рибалками та звірами.

У День Св. Спиридона, 25 грудня сонце повертає на літо, а земля на мороз, починаючи з цього дня селяни готувались до Різдвяних Свят — кололи кабанів, різали птицю, готували різні присмаки.

Не зупиняюсь тут на багатьох дуже цікавих різдвяних звичаях та забавах пов'язаних з Мелан-

кою, Сильвестром та Водохрещем, бо це забрало б багато місця і не торкаються безпосередньо до теми Андріївського вечора.

День Св. Андрія Первозванного святкуємо 13 грудня.

У староукраїнському літописі є такий запис: „Андрій навчав у Синопі. Коли прийшов до Корсуня, побачив, що з Корсуня близько до Дніпрового гирла і пішов у Дніпрове гирло, відтіль поплав угору Дніпром та принагідно прийшов і став під горами на його березі. Вставши вранці, сказав до учнів, що були з ним: „Чи бачите ці гори? На цих горах засяє ласка Божа і буде великий город і Бог збудує багато церков“. І вийшовши на ці гори, поблагословив їх і поставив хрест“.

Лучимо з апостолом Андрієм і початки християнства на Україні і заснування нашої столиці Києва.

Хоч Андрій Первозваний християнський святий, але звичаї і обряди цього дня мають дуже стародавній, ще дохристиянський характер.

Головні забави цього вечора це ворожіння. Ворожіння ці дуже різноманітні, більшість з них пов'язані зі спробами дізнатися про свою долю, дівчата зокрема завжди цікавились дізнатись про свого нареченого та про шанси вийти заміж.

Не всі ворожіння обов'язково відбуваються саме в Андріївський день. Ворожать і на Андрія, і під Новий Рік і на Хрищення.

1. *Лиття воску.* Дуже цікава забава, яка вимагає трохи фантазії.

Беремо миску води, шматок воску чи свічку, розтоплюємо їх і ллемо на воду, утворюється фігура (образ, витвір). Хто має фантазію, може витлумачити, що вона означає та що віщує.

2. *Палення паперу.* У миску з водою чи на металеву дошку кладемо зім'ятий папір, обережно спалюємо його. Коли папір згорить, створюється також фігура, яку відповідно інтерпретуємо.

3. *Яка доля?* Під три миски кладуть речі: перстень, вінець і хрест. Дівчата, які зрозуміло, не знають, що лежить під мисками, підносять одну миску. Коли під мискою знайдуть перстень, то будуть заручини, вінець — вінчання, хрест — доля судила в монастир іти.

4. *Горішки.* Беруть шкаралупки з горіхів. Дівчата та парубки ставлять у них свої, різної фарби, маленькі свічечки і пускають їх на воду в мисці чи іншій великій посудині. Всі разом дмухають на них. Чії шкаралупки зійдуться до купи, ті, мабуть, поберуться.

5. *Яблучка.* Кожен, хто бере участь у забаві обрізує з яблука шкірку так, щоб лушпиння збереглося ціле. Лушпиння кидають за спину на долівку.

Воно створює якусь фігуру. Значення її пояснюють так само, як при литті воску.

6. *Півень вирішує долю.* На долівку ставлять дзеркальце, горнятко з водою, мисочку з пшеницею.

До хати впускають півня. Підє півень воду пити — п'яницею буде чоловік, почне пшеницю довбати — буде добрий хазяїн. До дзеркальця підійде — буде чоловік ледащо.

ДУМА ПРО ЗОРІ

Це дуже стара історія: він і вона. Тільки він — Небо, а вона — Земля.

— Покохай мене, — просило Небо.

Та серце Землі мовчало.

— Покохай мене. Ти — найкраща в світі.

— Ні. Сонце краще від мене. Чому ти не просиш кохання в Сонця?

— Що ти! Кохання Сонця! Воно може спалити.

— Тоді в Місяця.

— Місяць холодний. Він не вмє кохати.

— А Зірки? Які вони гарні й таємничі.

— Вони далекі й недоторкальні. Не кажи мені про них. Я хочу твого, земного кохання.

Небо марило Землею. Небо пестило її блакитними обіймами. Зігрівало її соняшними променями. А одного дня Земля устежила, що Небо сходить слізьми.

І серце Землі сповнилося новим, не відомим їй доти почуттям. Земля відповіла Небу.

Від їхнього кохання народилися діти, яких Земля назвала Людьми.

Підросли діти Землі й відчули, що тісно їм у

материній оселі. Їх кликали простори Всесвіту, їх запрошували до себе Зірки.

Тільки Небо не дозволяло їм покинути матінку Землю.

— Не потрібні вам Зірки. Вони далекі й недоторкальні.

А діти Землі мріяли про Зорі.

Сердилося Небо, і гримів грім, і блискавки кр-аяли темряву ночі.

Настав час, коли люди не зважали на гнів Неба. Вони стали дорослі.

— Не пускай їх од себе нікуди, — просило Небо Землю. — Вони полетять і не повернуться назад.

Але Земля вірила в Людей. Хіба не передала вона їм свою силу і міць!

— Не забувай, — казала Небу, — вони не тільки мої, а й твої діти. Чи їм боятися літати? Не ставай їм на перешкоді.

І розступилося Небо, даючи дорогу своїм дітям. Гордим, щасливим поглядом проводжала їх Земля. А назустріч їм таємничо й привітно всміхалися Зорі.

Та це вже нова історія.

Андрій М'ястиковський

ГРУДНЕВЕ

Я стою край дороги безлистим кленом,
Простягаю долоні весні майбутній,
І тремтять мої руки — тонкі антени
Від весняних вітрів над снігами грудня.

Розбивається. Так веселкою, дзвінко
На гарячі слова, до плачу тремткі.
Вистигають, змерзаються на льодинки
Полохкі і вродливі мої думки.

Я чекаю. Я вся — сподівання чуда.
Розштовмовує серце снігів жорстокість.
І спадає цілунком на тебе, люде,
Золотиста сльоза із мого ока.

Я безсила? — О, ні! Тільки сліз червоні
Позмерзались кристалами. Змерзло слово.
Я чекаю. Я вся — сподівання Сонця,
Багрянцевого Сонця людської Любові.

Ірина Жилєнко

КОЛЯДУЄМО

ВО ВИФЛЕЄМІ

— два голоси —

Marziale КОЛЯДА

1. ВО ВИ-ФЛЕ-Є - МІ НИ - НІ НО - ВИ - НА ПРЕ - ЧИ - СТА ДІ - ВА
ЗРО - ДИ - ЛА СИ - НА, ВЯ - СЛАХ ПО - ВИ - ТИЙ МЕ - ЖИ БИ - ДЛЯ - ТИ
СПО - ЧИВ НА СІ - НІ БОГ НЕ - ОБ - НЯ - ТИЙ.

2. ВЖЕ ХЕРУВИМИ СЛАВУ СПІВАЮТЬ,
АНГЕЛЬСЬКІ ХОРИ ПАНА ВІТАЮТЬ,
ПАСТИР УБОГИЙ НЕСЕ ЩО МОЖЕ,
ЩОБ ОБДАРИТИ ДИТЯТКО БОЖЕ.

3. ГЛЯНЬ ОКОМ ЩИРИМ, О БОЖИЙ СИНУ
НА НАШУ ЗЕМЛЮ, НА УКРАЇНУ!
ЗІШЛИ ЙІ З НЕБА ДАР ПРЕВЕЛИКИЙ
ЩОБ ТЯ СЛАВИТИ ВО ВІЧНІ ВІКИ.

ВИТАЙ ІСУСЕ

— два голоси —

Moderato КОЛЯДА

ВИ - ТАЙ І - СУ - СЕ, З МА - РІ - Ї ДІ - ВИ ЗРО - ДЖЕ - НИЙ, ВИ - ТАЙ НАМ БО - ЖЕ
2. ТИ ДОБРОТОЮ НАД ВСІМИ КРАШИЙ СИНАМИ, А МИЛОСЕРДЯ ГРАНИЦЬ НЕ МАЄ НАД НАМИ.
У ЛЮДСЬКИМ ТІ - ЛІ З'ЯВ - ЛЕ - НИЙ!

НОВА РАДІСТЬ СТАЛА

— два голоси —

Moderato КОЛЯДА
ГАЛИЦЬКА МЕЛОДІЯ

І НО - ВА РА - ДІСТЬ СТА - ЛА, Я - КА НЕ БУ - ВА - ЛА,
НАД ВЕР - ТЕ - ПОМ ЗРІЗ - ДА ЯС - НА СВІ - ТУ ЗА - СІ - Я - ЛА.

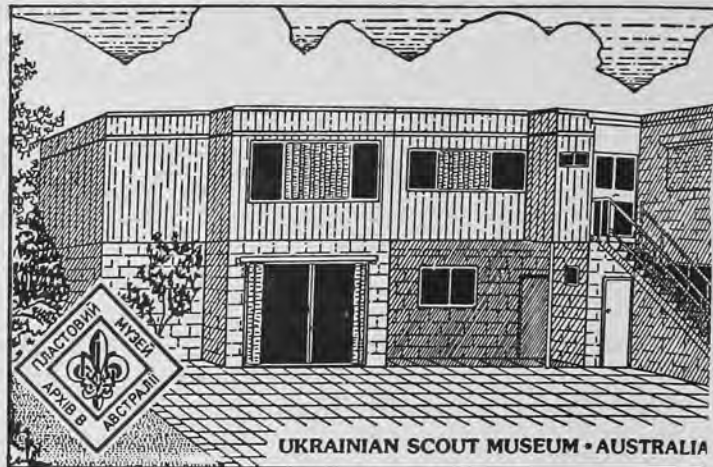
2. ДЕ ХРИСТОС РОДИВСЯ, З ДІВИ ВОПЛОТИВСЯ
ЯК ЧОЛОВІК ПЕЛЕНАМИ УБОГО ПОВИВСЯ.

3. ПРОСИМ ТЕБЕ, ЦАРЮ, ПРОСИМО ВСІ НИНІ:
ДАРУЙ ВОЛЮ, ВЕРНИ СЛАВУ НАШІЙ УКРАЇНІ!

В АВСТРАЛІЇ ПРАЦЮЄ ПЛАСТОВИЙ МУЗЕЙ

Пластова картка видана з нагоди 1000-річчя Хрещення України. Видав Пластовий Музей в Австралії. Проєкт пл. сен. Василь Лабаз

Пластовий Музей в Австралії — рисунок виконав пл. сен. В. Лабаз

Переглядаючи книгу експонатів, які вплинули, ми завважуємо багато прізвись. Ось н. пр. пл. сен. І. Дитюк із ЗСА прислав до музею багато цікавих експонатів. В 1983 році КПС в Австралії під головуванням пл. сен. Б. Тарнавського затвердила членів дирекції музею в таких особах: пл. сен. Люба Цюрак — писар і пл. сен. Василь Лабаз — мистецький керівник. В 1987 році пристав до проводу музею пл. сен. І. Дитюк із ЗСА і КПС під головуванням пл. сен. Юрія Суховерського затвердила його членом дирекції музею.

Музей улаштовує часто виставки, ми маємо багато відвідувачів з усіх місцевостей Австралії, а також з інших країн.

Тепер з нагоди 1000-річчя Християнства в Україні музей випустив почтівку у мистецькому оформленні пл. сен. Василя Лабаза, яка знаходить загальне признание. Рисунок вживаємо також як печатку на наших пластових конвертах.

пл. сен. Люба Цюрак

Друкарський чортик в „Юнаку”

В числі „Юнака” за серпень 1988 року трапився на сторінці ч. 1 друкарський чортик. Знімка Михайлівського монастиря в Києві є підписана як катедр св. Софії в Києві.

Просимо читачів о вибачення за цю помилку.

УКРАЇНСЬКА ІКОНА НА КАНАДСЬКИХ РІЗДВЯНИХ МАРКАХ

У нас в Оттаві столиці Канади 27-го жовтня 1988 року, відбулася цікава подія. Того дня перед обідом в прекрасному будинку Національної Мистецької Галерії, канадська пошта перевела церемонію відкриття і видання святкових марок на Різдво 1988 р.

А саме це марки по 32 ц., 37 ц., 43 ц. і 74 ц. Цікавим є те, що одна із них є марка з українською іконою. Це марка за 37 ц. яка є найбільше вживаною в Канаді, бо її вживають на листах на терені Канади.

Philatelic Service
Canada Post Corporation

Service philatélique
Société canadienne des postes

**Commemorative
Stamp Bulletin**

Issue date
1988-10-27

**Notice de timbres
commémoratifs**

Jour d'émission
1988-10-27

Booklet Stamp / timbre de carnet

Офіційна „першоднівка” канадської пошти з печатками і тризубом на конверті з датами 1988-1988

Рівнож є цікавим те, що дві марки, а це за 32 ц. і 37 ц. зроблені на підставі оригінальних ікон, що є власністю д-ра Джана А. Формана, який привіз їх на свято відкриття виставки. Українська ікона розуміється звернула увагу усіх присутніх своєю красою та історичною вартістю.

Історія цієї ікони досить цікава. На відкритті д-р Дж. Форман розповів присутнім, що він її купив на ліцензії в Нью Йорку у славній фірмі Соттебіс, де її продавали як „російську”. На щастя під час торгування були присутні якісь старі, бородаті монахи які півголосом говорили, що ікона є з „південної Росії”. Д-р Форман її купив і після різних дослідів довідався, що це ікона з 17-18 сторіччя „київської школи”. Д-р Форман подарував ікону грецькій Православній Церкві в Монреалі, до якої він часом заходить, хоча він сам член англіканської церкви.

Д-р Форман є цікава, старша людина. Він лікар-хірург від очей. Досить давно тому він був в українському монастирі оо. Студитів у містечку Вудсток, біля Лондону, в провінції Онтаріо. Там він запізнав брата Філотія, іконописця і зацікавився тим мистецтвом. І хоча між ними була „мовна бар’єра” д-р Форман приходив до монастиря і так пізнав мистецький аспект іконописання, як і почитання ікони, що почав відвідувати Європу, щоб поширити своє знання. Він відвідував понад 10 разів Царгород, був на горі Афоні, в балканських країнах і тепер в нього збірка понад 80 ікон, а він став світової слави колектором ікон.

* * *

Марка .37 ц. на якій є зображена українська ікона це Божа Матір Оранта і до деякої міри подібна до київської Оранти в св. Софії. На марці Оранта є

зображена тільки до половини. Крім того, на марці Божа Матір є з малим дитятком. Київська Оранта св. Софії є в повнім стані і без дитятка. Отож ікона Божої Маті на марці деякими знавцями є названа як „Божа Матір Оранта з Дитятком в ‘колі’ своєї слави”. Д-р Форман називає ікону “The Lady of the Sign”. Відносно других ікон, ця ікона є світла, має гарні золоті кольори і миле „українське лице”. Марка .43 ц. має сербську, а .74 ц. має російську ікону Божої Матері. Марка .32 ц. зображує вертеп.

Для філателістів дуже важно знати що тільки угольні марки на аркуші .37 ц. мають важливий напис, а саме, “Issued on the occasion of the Millennium of Ukrainian Christianity” і “Émis à l’occasion du millénaire du christianisme ukrainien.” Решта марок в аркуші мають тільки напис Christmas/Noël.

Рівнож, крім марок Канадська Пошта видала конверти першоднівки з гарним і великим Тризубом з хрестом під яким є напис 1988-1988. На таких першоднівках канадська пошта наліпила вісім різних комбінацій марок. Тобто, ті що збирають першоднівки повинні закупити вісім конверт з вісіма комбінаціями марок. В тому полягатиме вартість і цінність тої колекції марок в майбутньому.

На кінець треба пам’ятати що канадська пошта видала ті марки під натиском української громади в Канаді, щоб відмітити Всеукраїнське Ювілейне Святкування Тисячоліття Хрещення України. Канадська пошта не була схила на такий жест для української громади мовляв це не є канадське святкування і ікона не є власністю Канади. Але після довгих і наполегливих натисків зі сторони українських установ, інституцій і впливових людей канадська пошта окрему марку таки не видала, а видала натомість серію святочних ікон як частину різдвяних марок які вона видає кожного року.

пл. уч. Ярмо Кіт

ПОДОРОЖ ДО ЦЕНТРАЛЬНОЇ АВСТРАЛІЇ

4-го липня 1987 року був холодний ранок, але ми цього не відчували, бо сьогодні ми виїжджали до Центральної Австрії, і наше хвилювання нас гріло.

Зі мною приїхав мій приятель Джайсон. Ми перші прибули до школи о 6:30 і розмовляли про те, який буде наш автобус. Ми думали, що напевно це буде цілком новий і буде мати в собі навіть кльозет, як нам казали. Раптом біля нас зупинився старий зелений грат. Ми подумали: на щастя, це не наш автобус. З преляком скоро ми помітили, що наші приятелі вже сідають на цей автобус. Ми не хотіли вірити, що будемо жити у цій старій коробці наступних 16 днів.

Наша група складалась із хлопців десяти, одинадцяти і дванадцяти років середньої школи. Усіх було 40 хлопців і сім учителів. З учителів шість було добрих, а один був недобрий: він усім нам зіпсував нашу відпустку. Він ніколи не усміхався і всіх сварив, навіть деяких учителів.

У цій подорожі було багато моїх приятелів: Лук, Петро, Михайло, Джайсон, Павло та Едвард. Всі вони добрі хлопці і, як треба, завжди готові допомогти.

Цього разу ми їхали до Лайтнінг Рідж, Тенант Крік, Аліс Спрінг і до найцікавішого з усіх місць — Аєрс Рок. Кожного ранку ми вставали біля сьомої години ранку, снідали, а тоді складали шатра й їхали далі. В автобусі було дуже нудно, тому ми слухали музику або грали в покер. А як приїхали до Аліс Спрінгс, побачили багато сумних явищ: аборигени підпиті і брудні, деякі з них лежали на дорозі, а спали в парку. Їх було дуже багато, але так виглядало, що люди їх навіть не помічають...

На одинадцятий день ми приїхали до Аєрс Рок і, вискочивши з автобуса, почали лізти на самий верх. Це забрало з пів години. Звідти побачили чудовий

краєвид. Мені здавалося, що можна було бачити аж до самого кінця світу!

Після Аєрс Року ми поїхали до Південної Австралії, потім до Вікторії і, зрештою, назад до Сіднею. Приїхавши, ми щиро подякували нашим шоферам — Едові, Джімові й куховарці Барбарі. Під час подорожі вони завжди були приємні й готові до послуг.

Приїхавши додому з цієї мандрівки, я почав згадувати й думати про те, що ми бачили в Аліс Спрінг та багатьох інших місцях. Не міг забути аборигенів які жили в Центральній Австралії. Тим людям дуже тяжко одержати працю денебудь, бо всі білі люди знають їхню репутацію, але цю репутацію аборигенам створили ж самі білі люди. Адже відомо, як біла людина вперше приїхала до Австралії, вона забивала аборигенів, бо вона не думала, що вони теж люди, а щось дике. Ніхто роками їм не допомагав, і вони лишилися напівцивілізовані й досі. Тому коли цього року білі святкують 200 років прибуття на цю землю й 200 років цивілізації Австралії, аборигени почуваються в жалобі за те колишнє нищення їхньої раси. Через це настав час для нас австралійців подумати про аборигенів і прийти з більшою допомогою, щоб вивести їх з того занедбаного стану.

Тож, приходячи до школи, ми довго згадували про ту подорож, про все, що бачили, добре й погане, але умовилися наступного разу знову поїхати разом у нову мандрівку.

Ростик Кошарський, 16 р.—

Учень української Центральної суботньої школи в Лідкомбі. За цей нарис він одержав третю нагороду в 40 доларів, поділену разом з Надією Яніс по 20 доларів, на 11-му Конкурсі молодечої творчості у Мельборні 4-го вересня 1988 р.

Ростик є членом Пласту в Австралії.

ТРУДНЕ РІШЕННЯ

Вже наближається той день, якого ми чекаємо вже відколи вступили до юнацтва. День, коли ми дістаємо нову назву, стаємо зрілими жінками — старшими пластунками. Наша нетерпеливість не має нічого спільного з тими дикими вечірками, що про них ми чуємо вже довгий час, ми хочемо бути старшими пластунками з любови, з приємності носити зелену хустку.

Лишається лише одна проблема. Не знаємо в якому курені хочемо продовжувати своє пластування. Стільки старшопластунських куренів, а нас тільки дві!.. Багато недоспаних ночей вже поза нами, а ми ще рішення не зробили.

Наші вимоги щодо куреня прості, тобто курінь повинен мати близькі зв'язки із кожним куренем пластунів. (А це нам важливе, бо ми сташенно приятельські!)

Тоді подумали, що можливо станемо „Чорноморськими Хвилями“, але там треба думати про фризур на тих довгих чорноморських таборах — без сушарки!

А „Спартанки“?! Приємно звучить... Спар-танки... Надіємося, що ці не сподіваються у своєму курені знаних атлетів. До фізичної вправності ми ще не звикли!

А може „Лісові Мавки“ нас приймуть...

Упродовж довгих юнацьких літ, з лісом ми вже познайомилися. Надіємося, що їхні вимоги не є надто високі.

Тяжке ж рішення!.. Ще багато буде недоспаних ночей.

пл. юначка Ксеня Дякунчак
і пл. юначка Людмила Гарух
із Пл. Станиці Торонто

ЩО ЧИТАТИ

„ДОН БОСКО” — КНИЖКА ДЛЯ МОЛОДІ

У видавництві оо. Салезіян в Римі появилася на 192 сторінках, багато ілюстрована книжка п.н. „Дон Боско”, яка описує життя св. Боско, основника чину оо. Салезіян.

Книжка збудована на взір т. зв. „каміксів” має на кожній сторінці дві кольорові ілюстрації з підписами до них, які дають текст книжки. Переклад на українську мову зробив о. Євген Небесняк.

Цією книжечкою для молоді оо. Салезіян відзначили дві великі річниці, 1000-річчя Християнства в Україні і 100-річчя смерти засновника чину оо. Салезіян св. Івана Боска.

Книжка прикрашена також знімкою хати у якій народився св. Іван Боско, знімкою Української Малої Семінарії в Римі з поясненнями як також картиною П. Андрусєва із Хрищення України.

Ціна книжки виносить для ЗСА 5 ам. дол. і 2.50 на посылку, в Канаді 7 кан. дол. і 3.50 кан. дол. на посылку, в Англії 3 ф. і 1 ф. на посылку, у Франції 30 ф. і 15 ф. на посылку, в Німеччині 10 м. і 4 м. на посылку. Замовляти на адресу:

Rev. Ewgen Nebesniak
Via Boccia 480
00166 Roma
Italia

Референт Видавничого Фонду справляє помилку!

Містимо на прохання пл. сен. Миколи Зіняка його вияснення щодо неправильного поміщення доходу з продажі жетонів у числі січень-лютий 1988 р. у нашому журналі.

До Редакції Пластового Журналу „Юнак”,

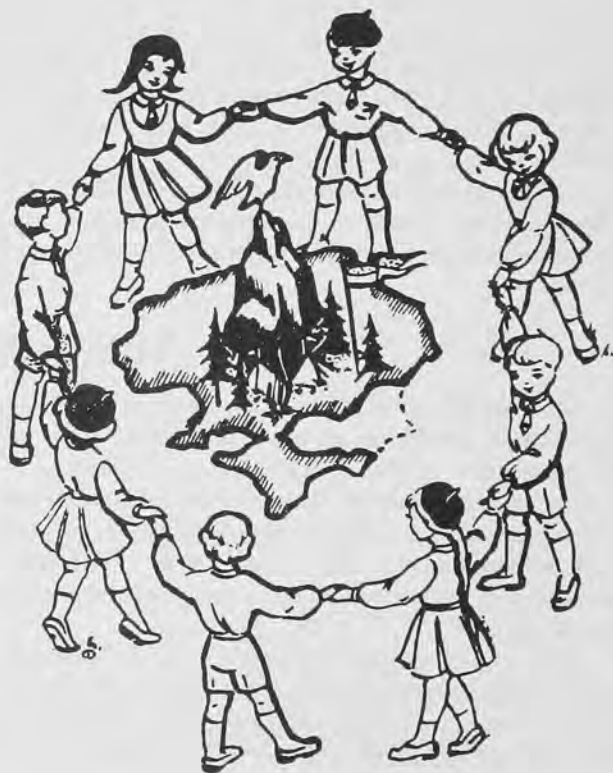
Хвальна Редакціє!

У журналі „Юнак” Січень-Лютий 1988 р. у рубриці „Датки на Фонд Сірого Лева” зайшла прикра помилка. Там подано, — що Курені УСП і УПС ім. А. Войнаровського з продажі жетонів в рр. 1986 і 1987 вплатили на Вид. Фонд ім. Сірого Лева 6.345 долярів. А має бути, що —

Курені УСП і УПС „Верховинки” з продажі жетонів вплатили на Вид. Фонд ім. Сірого Лева в рр. 1986 і 1987 суму 6.345 долярів.

Для ясности справи, долучую копії листування Куренів „Верховинки”. Прохаю ласкаво помістити це справлення помилки у слідуючому числі журналу „ЮНАК”, за що згори щиро дякую та остаюсь з належною пошаною і пластовим привітом „СКОБ”

Пл. сен. Микола Зіняк
Реф. Видавничого Фонду
ім. Сірого Лева

ЗВІДКИ ВЗЯЛИСЯ „КРИЛАТІ” СЛОВА?

Не трудно догадатися, що крилатими словами називають такі слова, які наче птахи перелітають далекі простори з однієї країни по всьому світу й стають помічними людям, щоб зрозуміти й уявити якусь людину чи подію. Ось наприклад, вислів „**тримати камінь за пазухою**”, що означає „приховувати недобрі наміри”, походить від староримського письменника Тіта Макція Плавта, який вперше вжив його у своїй „Комедії про глечик”, а ми його широко вживаємо в усіх мовах, не знаючи часто про те, що воно належить давньому авторові. Леся Українка написала поезію „**Досвітні вогні**”, в якій ранішні вогні віщують майбутню революцію у Росії. Пізніше образ цих вогнів став загальновідомий, як предвісник боротьби народу проти ворожого суспільного ладу.

Письменники й поети й взагалі інтелігентні люди часто користуються крилатими словами, бо ж вони улекшують їм ядро висловити свої думки.

Тисяча й одна ніч — це назва збірника арабських казок. Казки сповнені неймовірними пригодами й фантастичними перетвореннями, розповідала каліфові Шахріяру дочка його візира протягом 1001-ої ночі. Ім'я її Шахразада (або Шехерезада) також стало загальновідомим. Коли хтось каже „**Казка Шехерезади**”, казка з „Тисячі й однієї ночі” — то це значить, що ця розповідь є про щось надзвичайне, таке, що вражає нашу уяву.

Орфей, що його часто зустрічаємо в літературі — легендарний давньо-грецький співець. Коли він співав, перебираючи струни своєї гітари, його слухала вся природа. Дикі звірі виходили з лісових нетрів і печер, щоб його послухати. До нього зліталися птахи, щоб навчитися краще співати. Навіть дерева рухалися з місць, зближалися до Орфея, щоб краще прислухатися до його співу.

Велике нещастя спіткало Орфея. Вмерла його дружина Еврідіка. Орфей пішов за нею у царство мертвих. Коли старий Харон не хотів його везти до володаря підземного царства, бо він міг туди перевозити тільки мертвих, то Орфей загравав на гітарі. Гра Орфея зачарувала Харона, розчулила Аїда, володаря підземелля настільки, що перший не тільки

перевіз співця за Стікс річку, а Аїд погодився відпустити Еврідіку на землю. Вона повернулася з Орфеем. Тому й порівнюють великих мистців з Орфеем. Леся Українка написала про велику силу мистецтва у творі „Орфееве чудо”, а Микола Вороний назвав Івана Франка Орфеем.

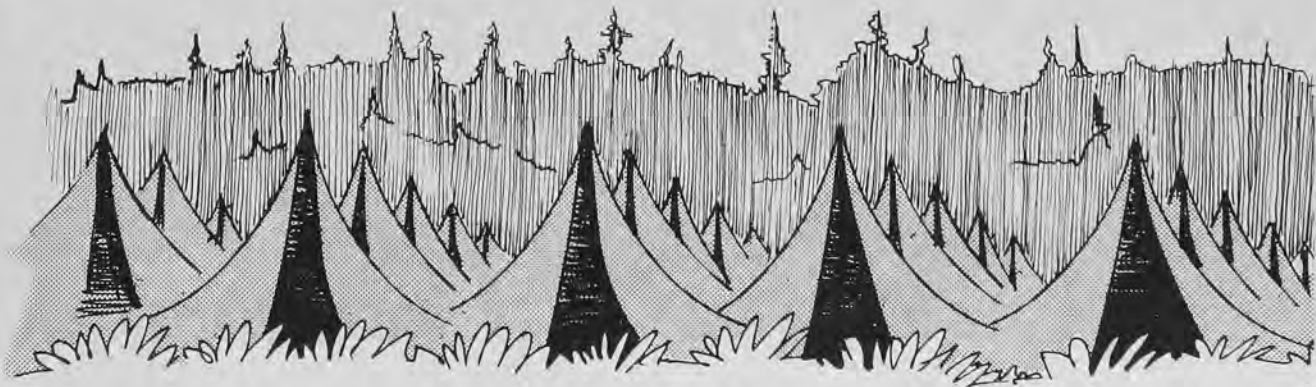
Яблуко незгоди. Прекрасна Олена. Богиня незгоди підкинула гостям на одному весіллі яблуко з написом: „Тій, що прекрасніша за інших”. Дружина верховного бога Зевеса, богиня мудрости Алена і богиня краси Афродита посварилися через це яблуко і попросили Паріса розсудити їх. Кожна щось обіщувала за те, щоб сказав, що вона найкраща з усіх. „Я дам тобі владу і багатство” — казала Гера, „Подарую тобі мудрість, успіх у війнах” — обіщала Алена, „Найкраща жінка на землі стане твоєю дружиною, якщо віддаси яблуко мені” — шептала Парісові Афродита.

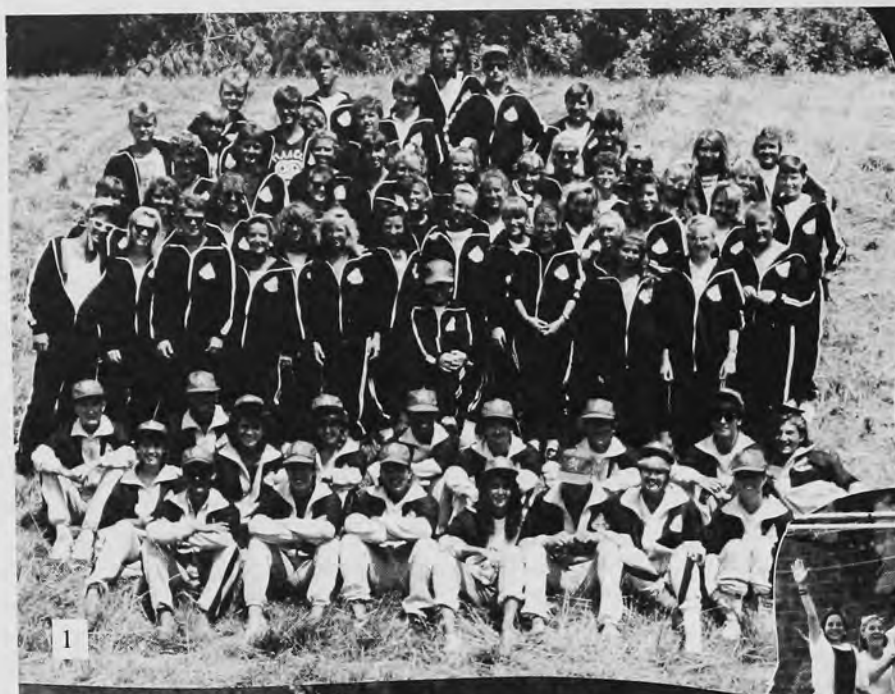
Паріс присудив яблуко богині краси, і від тоді вона завжди за нього заступалася. Алена ж і Гера хотіли зжити його зі світу. Афродита допомогла Парісові викрасти Прекрасну Олену, дружину царя Спарти Менелая. Це викрадення стало причиною Троянської війни.

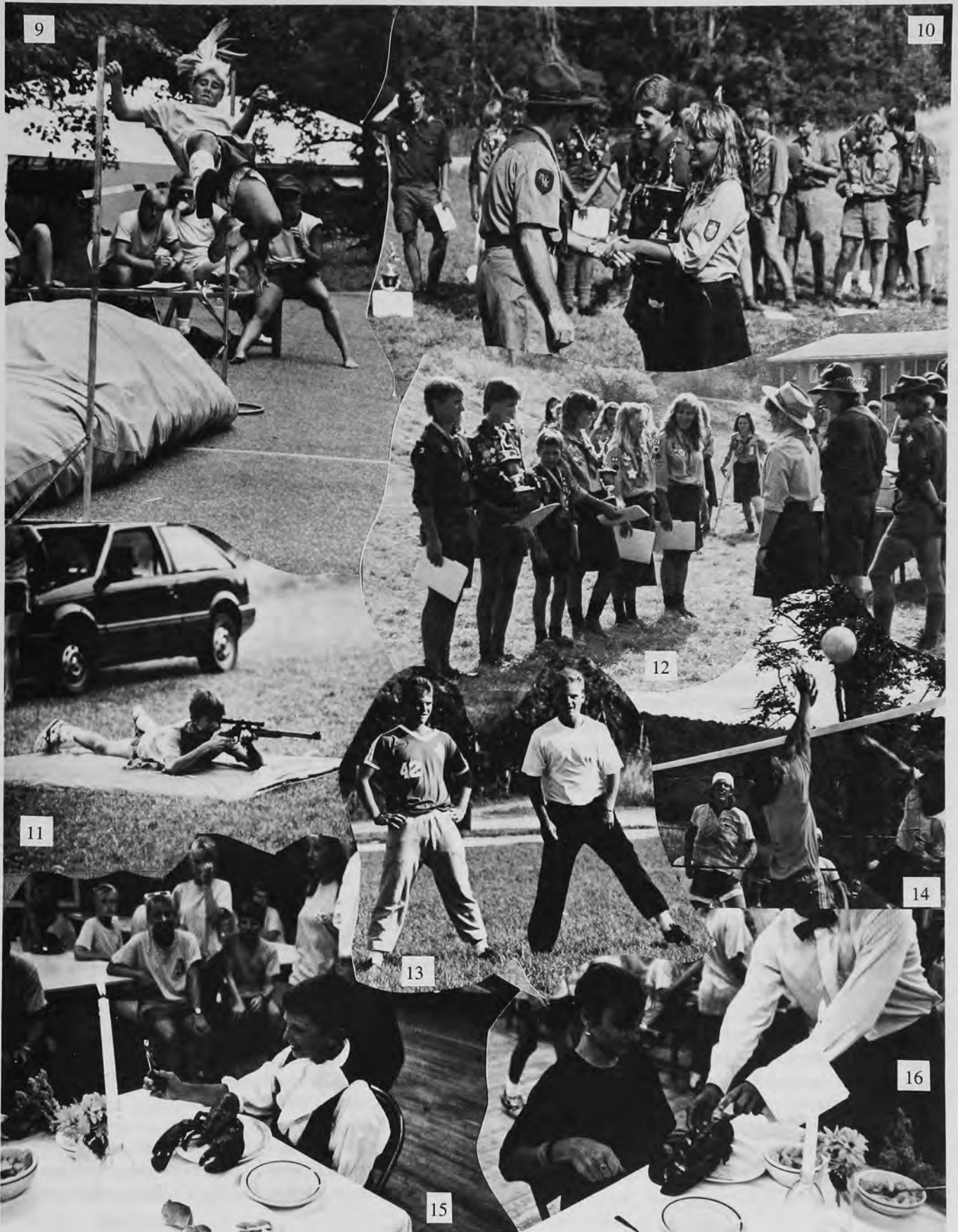
З мітом про суд Паріса пов'язано вислів „**яблуко незгоди**”, що означає: предмет суперечок, ворогування. Ім'я Прекрасної Олени стало загальною назвою ідеальної красуні.

Нитка. Три мойри (або парки, як їх називали в Римі) вважалися богинями людської долі. Одна з них пряде нитку життя, друга провадить її крізь усі небезпеки, а третя перерізує нитку й уриває життя людини. З цим мітом пов'язано й вислів „**нитка життя**”. Його вживають в урочистій мові.

Фенікс. Багато століть тому розповідали в Елладі казку про чудесного птаха Фенікса. Фенікс — орел з червоним і золотим пір'ям. Проживши п'ятсот років в Аравії, він прилітав у Єгипет і кидався в огонь у храмі бога сонця Ра. Коли від птаха залишився тільки попіл, він відроджувався, злітав з попелу молодим і сильним. Фенікс — це втілення безсмертя, вічного оновлення.

СВІТЛИНИ З С.В.Т.

1. Таборовики і провід С.В.Т. 88 в таборових строях
2. Відбиванкова дружина юначок зі своїм тренером Левком, яка перемогла булаву
3. Переможці дружинових змагань: дружина Филадельфія-Балтіморе
4. Клясична форма Мотрії Оришкевич
5. Юначки в часі інструктажу копаного м'яча. Інструктор Михайло Тимош відпочиває
6. Переможна відбиванкова дружина юнаків, що перемогла булаву
7. Булава перемогла: 8-2
8. Павло Боднар переможець в бігу на 800 ярдів
9. Переможний скок Ірки Василик

10. Першуни у пластовій поставі: пл. скоб Маркіян Кузич і пл. розв. Мотря Оришкевич
11. Маркіян Федорів підчас змагу в „баятлон”
12. Першуни загального точкування: від ліва пл. скоб Петро Содоль, пл. скоб Маркіян Кузич, пл. розв. Тарас Ференцевич, пл. розв. Софійка Раковська, пл. розв. Ірка Василик, пл. розв. Мотря Оришкевич
13. Пл. розв. Християн Кульба і пл. розв. Андрій Кульба. Хто є хто???
14. Михайло Савицький стинає м'яч у грі проти юнаків
- 15 і 16. Мільйонові відвідувачі таборової кухні: Мелася Бонакорса і Тарас Ференцевич

ПІЗНАВАЙМО КОЛЯДКИ І ЩЕДРІВКИ

Знову, як кожного року, приходить час, коли наше юнацтво пригтовляється до колядування у Різдвяні Свята.

Щоб їм у цьому допомогти, стараємося подавати пояснення щодо колядок і щедрівок, як теж містити незнані, цікаві колядки і щедрівки, які можна швидко вивчити і цим поширити свій репертуар.

Цим разом подаємо історію постання колядок і щедрівок, що її виготовила наша співробітниця пл. сен. Галя Котович.

КОЛЯДКИ Й ЩЕДРІВКИ

Колядки й щедрівки дуже старовинні пісні. Багато з них походить ще з передхристиянських часів. Саме слово „коляда” походить з латинського слова „календе”, що означало свято, яке припадало першого дня кожного місяця. Колядки й щедрівки були пов'язані із святом у честь Дажбога — бога сонця. Це давній поганський культ сил природи. Наші предки найбільше почитали сонце, бо від нього залежав урожай, приріст худоби, ціле життя хлібороба. Прославляючи сонце, вони святкували свято Коляди, бо сонце повертало знову весну, ніч скорочувалася, а день продовжувався.

* * *

У давніх колядах й щедрівках звеличували хазяїна, його родину і челядь у повній вірі, що це може принести щастя і багатство. Тому були окремі колядки для господаря, господині, дітей, парубка й дівчини на виданні, як ось напр.:

„Щедрик, щедрик, щедрівочка, прилетіла ластівочка,
Стала собі щебетати, господаря викликати:

Вийди, вийди господарю, подивися на комору,
Там овечки покотились, а ягнята народились.
В тебе товар весь хороший, будеш мати мірку грошей
Хоч не гроші то полова, в тебе жінка чорноброва.
Або ось яка:

„Ой, сивая та і зозуленька

Приспів:

Щедрий вечір, добрий вечір
Добрим людям на здоров'я.

Усі сади та і облетіла,
Приспів: Щедрий вечір...

А в одному та і не бувала,
Приспів: Щедрий вечір...

А в тім саду три тереми,
Приспів: Щедрий вечір...

А в першому красне сонце,
Приспів: Щедрий вечір...

У другому ясен місяць,
Приспів: Щедрий вечір...

А в третьому дрібні зірки,
Приспів: Щедрий вечір...

Ясен місяць пан господар,
Приспів: Щедрий вечір...

Красне сонце жона його,
Приспів: Щедрий вечір...

Дрібні зірки його дітки.

Приспів: Щедрий вечір...

* * *

Поруч хліборобських мотивів стрічаємо також мотиви воєнні з княжих часів: походи на Царгород і на Дунай, згадки про княжий убір, зброю, княжу дружину. Ці колядки й щедрівки не так добре знані. Ще пізніше колядки містять спомини про татарські та козацькі війни.

„Чи спиш, чи чуєш, пан господарю?

Пан господарю на ім'я Йванку?...

Твоє подвір'я орда забрала,

Орда забрала, татаре взяли,

Татаре взяли, в полон займали...”

* * *

Із прийняттям християнства ці обрядові пісні перенесено на Різдво і Йордан й вони почали величати Ісуса та просити в Нього благословення для

сім'ї і господарства, як ось відома щедрівка:

„Добрий вечір тобі, пане господарю, (2)

Приспів: Радуйся, ой радуйся земле,
Син Божий народився...”

або:

„Чи дома, дома бідная вдова?

Приспів: Славен еси, наш милий Боже, На
небеси!

„Не має дома, пішла до Бога. Приспів: Славен еси...

Що вона діє? Золото сіє. Припів: Славен еси...

Що одвієчки на сиріточки. Приспів: Славен еси...

Четверик вівса, зверху ковбаса. Приспів: Славен
еси...

А мішок гречки на варенички. Приспів: Славен еси...

* * *

Трохи пізніше витворилися колядки й щедрівки
з біблійною тематикою, а радше легенди в колядко-

вій формі, що зображують видумані події з життя
Ісуса і Матері Божої.

„В полі, плужок оре!

Приспів: Щедрий вечір, добрий вечір,

Добрим людям на весь вечір.

За тим плужком Господь ходить!

Святий Петро поганяє!

Божа мати їсти носить!

Їсти носить, Бога просить!

Ори Синку, цюю нивку!

Та посієм пшеничку!”

* * *

Церковні колядки, як „Бог Предвічний”, „Во
Вифлеємі”, „Неба і земля”, та інші постали щойно
в 16-17 сторіччі. Вони різняться від давніх колядок
так змістом, як і формою.

МОВНІ ЗАГАДКИ

СЛОВНИК МУДРОЇ ГОЛОВИ

ЩОСЬ ДЛЯ СЕРЦЯ І ЩОСЬ ДЛЯ ШЛУНКА (Словогра ч. 12)

„Глянь, моя рибонько
Срібною хвилею
Стелиться в полі туман.

Рибка, рибонька, рибчина — це в наших
народних піснях голубливі, пестливі слова, якими
хлопець звертається до любої дівчини. На такі ніжні
поетичні порівняння пребагата українська мова.
Рибальство як спорт також неодному юнакові припа-
дає до вподоби, до серця.

Але з рибою маємо до діла не лише в справах
серця, але також, і то куди більше, в справах шлунка:
риба основна частина нашої їжі. І хоч у великій
більшості ресторанів знаходимо на меню декілька
назв їстівних риб, то не лише пластуни, але також
і старші освічені люди не знають, як деякі з тих
англійських назв перекласти на рідну мову. Оця
СЛОВОГРА дозволить тобі перевірити своє знання
українських назв найпоширеніших риб. А в частині,
де подані правильні відповіді, знайдеш додаткові ці-
каві інформації про риби, згадані у грі.

Нижче, у першій колонці, подано 12 англійських
назв поширених їстівних риб: у другій колонці — 16
українських назв різних риб. Добери до кожної назви
з першої колонки відповідну англійську з другої
колонки і зазначи свій вибір відповідною цифрою і
літерою. Правильні відповіді знайдеш на стор. 16 ч.
1/89 під „Про риби”.

Точкування гри таке:

Правильна відповідь — дві точки; неправильна
відповідь — мінус одна точка; відповіді грач не дає
— нуль (зеро) точок.

При груповій грі виграє, очевидно, учасник, що
дістане найбільшу кількість точок.

1. herring	А. лосось
2. flounder	Б. фореля
3. shark	В. тунець
4. salmon	Г. щука, щупак
5. trout	Д. оселедець
6. pike	Е. вахня
7. tuna	Є. в'юн
8. mackerel	Ж. пструг
9. haddock	З. камбула
10. sword fish	И. палтус
11. halibut	І. риба-меч
12. cod	Ї. скумбрія
	Й. тріска
	К. акула
	Л. макреля
	М. дорш

Три риби у першому списку мають подвійні
відповідники в другому. За кожну правильну другу
назву грач дістає додаткові дві точки, за неправильну
— нічого. Отже найбільша можлива кількість точок
є $(24+6) = 30$.

ПЛАСТУНИ - УЧАСНИКИ
СВЯТКУВАННЯ
1000-ЛІТТЯ ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ
В РИМІ, 8-12 ЛИПНЯ 1988

УЧАСНИКИ БУЛИ ПЛАДУНИ З З.С.А.
КАНАДИ, АРГЕНТИНА, АВСТРАЛІЇ І ЄВРОПИ
ПІДПИСИ ЗІБРАЛА ПЛ.СЕН.А.ЦЮРАК З АВСТРАЛІЇ

[illegible]

ЯК ПЛАСТУНИ НІМЕЧЧИНИ СВЯТКУВАЛИ 1000-РІЧЧЯ ХРИСТИЯНСТВА

На святкування в Римі приїхали ми по 17-годинній подорожі в четвер 6-го липня 1988 р. В п'ятницю відпочивали ми біля моря, а в суботу почалися святкування. Зовсім рано ми вирушили в одностроях до церкви св. Софії, щоб там разом із Папою Павлом Іваном II та Блаженнішим Кардиналом Української Католицької Церкви Мирославом Іваном Любачівським відбутися День Молоді. Також того самого дня на площі св. Петра відбувся Молебень, на якому пластуни і сумівці з різних країн світу стояли у дволаві цілком на переді, щоб по закінченні рушити разом в процесії зі смолоскипами. Процесія затрималася перед резиденцією Папи. Коротка промова Папи по українськи всіх зворушила. Також в неділю в катедрі св. Петра відбулося при співучасті Папи величаве Богослуження. Знову говорив святійший Отець проповідь по українському. По Богослуженні мали ми трохи часу, щоб побачити дещо з чудового Риму. Ми поїхали оглянути старинні будови Пантеону і Колосею. Це все було дуже цікаве, але ми мусіли скоро вертатися назад, бо ще того самого вечора у Ватикані відбувся концерт, на якому співали хори з цілого українського світу. В останній день ми поїхали до катакомб св. Севастіяна.

Прийшов час повороту з гарячого Риму на святкування 1000-річчя в Мюнхені, які тривали ці-

Виведення молоддю в Мюнхені сцен із твору В. Вовк „Іконостас України”

лий тиждень. 22-го липня 1988 р. був День Молоді. Усі пластуни прибули в одностроях на Службу Божу, яку відслужило п'ять українських Владик. Після Богослуження відбулася молодеча академія. Виступали молоді біженці з Польщі, сумівці і пластуни. Ми відіграли уривок із п'єси Віри Вовк „Іконостас України”. Кількома сценами ми перейшли історію нашої церкви від поганських часів аж до

Пластова молодь з Німеччини із своїми Владиками в часі святкування 1000-річчя Християнства у Мюнхені

тепер. Тарас Ребет грав Дажбога, Андрій Спех Перуна і князя Володимира, Галина Щепко — княгиню Ольгу, Юлія Зубенко — ангела, Михайло

Саляк — кобзаря, дітей: Таня Заяць, Орест Куцан і Сяня Франкевич, а я грала богиню Ладу.

24-го липня в неділю наш Патріарх Кардинал Мирослав Іван Любачівський відправив в мюнхенській катедрі Службу Божу, на якій були присутні два владики УАПЦ, два німецькі кардинали, представники німецького уряду і багато почесних гостей. Старші пластуни і старші пластунки відповідали за порядок.

Після Богослуження вирушили усі процесією аж перед ратуш міста, де відбувся перед статуєю Матері Божої, патронкою міста Мюнхену Соборний Молебень. Святкування закінчилися вечером академією в залі „Геркулес” у Баварській Резиденції.

пл. уч. Ева Борсук

ВІНШУВАННЯ для пластових колядників

„З Святим Різдвом вітаю
Всім здоров'я бажаю
Господарю на воли,
Господині на квочки,
Хлопцям-дівчатам на гуляння,
Малим дітям забавляння,
Христу Богу вихваляння...”

* * *

„Вітаємо Вас з Святами —
Різдвом тим, Святами Різдва!
Най Бог дасть дочекати Нового Року!
Від Нового Року до Богоявлення,
А від Воскресення до ста літ —
Покиль Бог призначив вік!
То вам зичу й віншую —
Христос Раждається!”

* * *

„Віншую Вам щастям здоров'ям
І цими святами абисьте їх в мирі радості й веселости
Опровадили й Нового Року дочекали...
Від Нового Року до Богоявлення,
Від Богоявлення до Воскресення,
Від Воскресення до 100 літ
Поки Вам Пан-Біг назначив вік!
Христос ся Раждає!”

* * *

„Хай же Вам буде Бог у дорозі,
На кожному броді, на перевозі,
Я Вас віншую щастям, здоров'ям,
Сими святками та й Різдвяними!”

* * *

„Дай же Вам Боже, на двір щастячко,
На двір щастячко, в дім здоров'ячко,
Дай же Вам, Боже, в городі зело,
В городі зело, дома весело!”

* * *

„З тим великим Святком, з Рождеством Христа
Бажаю Вам щастя, здоров'я, на многі літа!”

14-ИЙ СПОРТИВНО-ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР ім. Володимира Ерденберга — „Дука”, ЧК

14-ий С.В.Т. що його підготовляє і переводить Загін „Червона Калина” відбувся в днях 30-го липня до 13-го серпня 1988 року на оселі „Вовча Тропа”. Табір мав 51 учасників і 15 членів проводу та інструкторів. Учасники з’їхалися з різних далеких сторін як н. пр.: Чікаго, Клівленд, Філядельфія, Вашингтон, Каліфорнія, Вірджінія, Флорида а також із близьких околиць, щоб таборувати, а при тому навчитися не лише спортивного ремесла але також усіх добрих прикмет пластуна.

Провід табору: від ліва ст. пл. гетьманський скоб Марко Якубович, ст. пл. гетьманський скоб Левко Голубець, пл. сен. Юрій Струтинський, ст. пл. Ігор Струтинський і ст. пл. Асколь Хемич. Бракує обозної ст. пл. Дарки Конопади

Отаманом табору був пл. сен. Юрій Струтинський — „Струсь-старший”, осавулом ст. пл. Асколь Хемич, ЛЧ, обозним ст. пл. Левко Голубець, обозною ст. пл. Дарка Конопада, канцлер ст. пл. Марко Якубович, ланковий інструкторів ст. пл. Ігор Струтинський — „Струсь молодший”. Духовна опіка в руках пл. сен. Івана Кашака. В ланці інструкторів були старші пластуни і пластунки, які зовсім безкорисно віддали свої вакації і час, щоб бути на С.В.Т. і навчити своїх молодших друзів не лише спортивних ділянок, але також як пластун повинен жити і яку мати поведінку. Підчас цілого табору, а особливо перший тиждень була величезна спека. Хто був на цьому таборі напевно пам’ятає, як ми усі „топилися” на спортовому майдані, чи де ми б не були в часі дня. Ночі також не були кращі. Але це все ми перебороли і були горді за себе. Через таку гарячу погоду ми мали більше часу на купіль і це трохи по-

магало для прохолоди.

Щоденні зайняття були як завжди ранком — легкоатлетика і плавання а пополудні спортові гри і стріляння. Бажання і повага учасників з якими вони хотіли щось навчитися давала інструкторам силу і віру, що вони приїхали тут не надармо. Вечером, як сонце вже не так дуже пекло ми оглядали спортові фільми і рисункові для відпруження. В часі дня на оселі грала для нас українська музика і це було ще одною ознакою, що кипить життя і таборовики повні енергії.

Пані з кухні дбали про нас, щоб ми не були голодні а адміністратор оселі Андрій Войтович пильнував, щоб табір мав все, що було потрібне до зайнять.

В часі табору були дві ватри, одна маскарада, одна вечірка, вибір мільйонного відвідувача кухні і „гра зустрічей” (Dating game)

Ми також мали концерт клясичної музики у виконання ст. пл. Романа Шевчука. Заля була переповнена.

Коли йдеться про ватри то мушу признати, що такого гарного співу юначок я ще не чув на ніякій пластовій ватрі, а наш гість із СУМА Славко Галатин і обозна Дарка Конопада своїм співом збагатили наші ватри. Одну із них ми нагнали на стрічку.

В часі табору великою подією була гостина друзів із спортивного табору СУМА під проводом коменданта Петра Шмігеля. Вони провели у нас цілий день.

Цього року наш шпиталик на превелику радість проводу не був переповнений, завдяки нашим медсестрам Любі Чорнодольській і Марті Акоро.

Гості зі СУМА зі своїм комендантом Петром Шміглем

Фрагмент зі змагань булави проти таборовиків

Таборова „Олімпіада“, на яку усі чекали нетерпеливо була переведена взірцево. Всі юнаки і юначки змагалися, були відтак слези але і радість та побажання. Відкриття Олімпіади почалося вечером і тоді ми мали нагоду побачити прегарні штучні вогні (завдяки А. Хемичеві і М. Якубовичеві). До змагань вперш додано нові конкуренції, а на кінець роздано медалі і нагороди. Нові рекорди впали у таких конкуренціях: лук — Лука Коженювський, плавання — Наталка Гірняк і декатльон — Софійка Раковська. Також дуже завзятими і цікавими змаганнями були змагання між булавою а таборовиками:

Копаний м'яч: булава—таборовики (8-2), відбиванка (хлопці) таборовики—булава (2-1) 15-17, 15-12, 13-13, дівчата таборовики—булава (2-1) 15-12, 11-15, 15-6, метавка: (хлопці) булава—таборовики (16-14).

Фінал 100 ярдів. Перше місце здобула Софійка Раковська — друга зліва

Так, як кожного року був відзначений мільйоновий-плюс відвідувач таборової кухні. Це був пл. розв. Тарас Ференцевич, який запросив собі до товариства пл. розв. Меласю Бонакорсу. Вони обоє мали спеціальний день харчування, а вечер'я була навіть з деякими несподіванками. На кінець Тарас забув свою „кредит карту“ так, що шеф кухні взяв від Тараса лише його слово. Наш осавул ст. пл. А. Хемич дістав з нагоди своїх уродин гарний „торт“, але ніхто з дівчат не міг дізнатися скільки йому справді років.

Тяжка заправа

Табір відвідало багато дорогих гостей як д-р і пл. сен. Д. Якубович, пл. сен. Нестор і Мотря Нинки, пл. сен. Любко Лозинський і пл. сен. Богдан Кузишин, а табір перевірила референт спеціальних таборів при КПС пл. сен. Зеня Брожина і думаю, що вона була вдоволена з табору.

Провід табору дякує всім тим, що фінансово допомогли до його переведення, бо інакше в цьому році було б особливо важко перевести все, що задумано.

Мільйонові відвідувачі таборової кухні: Мелася Бонакорса і Тарас Ференцевич

Це в першу чергу Православна Кредитівка в Нью Йорку, „Самопоміч” в Нью Йорку, п. Юліян Бачинський, бл. п. Ярослава Лісовець і загін „Червоної Калини”, що поміг доходом із балю.

С.В.Т. це впершу чергу пластовий табір, призначений для юначок і юнаків нагода до зустрічі, здорової конкуренції і вивчення спортивних вмілостей.

Два тижні приємної але важкої праці пройшли скоро. Ми всі були втомлені, але на закритті знову „віджили” щоб виструнчитися в лавах і дістати

заслужені нагороди. Таборовими першунами стали: Маркіян Кузич і Софійка Раковська, на другому місці були Ірка Василик і Петро Содоль, на третьому Тарас Ференцевич і Мотря Оришкевич. За пластову поставу вирізняє Маркіяна Кузича і Мотрю Оришкевич. Декатльон здобули Павло Боднар і Софійка Раковська. Звіт отаманові, стиснення рук, поцілунки, слези і обіцянки, що побачимося знову на С.В.Т. у 1989 році, закінчили цей табір.

пл. сен. Юрій Струтинський
„Струс”-старший, ЧК

РЕКОРДИ ОЛІМПІАД СВТ

ЮНАКИ Молодша Група

Ділянка	Ім'я і Прізвище	Вислід	Рік
Куля (8 фунтів)	Богдан Ісса	41'5''	1982
Диск (1 кіл.)	Христофор Бексер	87'4.5''	1984
Скок у Височінь	Андрій Чубатий	5'4''	1985
Скок у Довжін	Христофор Бексер	16'6''	1984
Біг 60 ярдів	Андрій Даник	7.60	1981
	Александр Катречко		1983
	Христофор Бексер		1984
	Роман Куропась		1985
Біг 880 ярдів	Володимир Чорнодольський	3:14.3	1988
Біг Навпростець	Аполон Григорович	8:01.0	1983
Лук	Адріан Кузич	46	1986
Стріляння (фінали)	Олесь Даник	35	1983
Плавання (50 ярд.)	Микола Могучий	28.30	1982
Плавання (60 ярд.)	Тарас Семчишин	51.90	1986

ЮНАЧКИ Молодша Група

Ділянка	Ім'я і Прізвище	Вислід	Рік
Куля (6 фунтів)	Христя Добрянська	31'0''	1983
Диск (1 кіл.)	Христя Добрянська	62'6.5''	1983
Скок у Височінь	Христя Добрянська	4'7''	1983
	Ляриса Драган		1983
Скок в Довжін	Катріна Гронь	14'1''	1983
Біг 60 ярдів	Ляриса Драган	8.0	1982
Біг 880 ярдів	Ляриса Сидорак	3:47.5	1988
Біг Навпростець	Мотря Оришкевич	9:47.0	1986
Лук	Христя Добрянська	33	1983
	Андрея Барановська		1984
Стріляння (фінали)	Наталка Стахів	30	1983
Плавання (50 ярд.)	Ліса Шмотолоха	33.50	1985
Плавання (60 ярд.)	Наталка Гірняк	38.80	1986

РЕКОРДИ ОЛІМПІЯД СВТ ЮНАКИ

Старша Група

Ділянка	Ім'я і Прізвище	Вислід	Рік
Куля (8 фунтів)	Маркіян Іваськів	46'1''	1984
Диск (1.61 кіл.)	Маркіян Іваськів	111'6.75''	1984
Скок у Височінь	Андрій Андріюк	5'11''	1980
Скок у Довжін	Андрій Андріюк	18'3''	1980
Біг 100 ярдів	Аскольд Хемич	11.0	1982
Біг 880 ярдів	Павло Боднар	2:38.3	1988
Біг Навпростець	Юрко Ковальчук	7:20.0	1981
Лук	Лука Коженювський	42	1988
Стріляння (фінали)	Марко Якубович	35	1983
Плавання (100 ярд.)	Евген Сторожинський	1:08.1	1984
Довільний, жабка, на плечах, довільний)			
Плавання (100 ярд.)	Роман Гірняк	1:00.9	1986
Довільний, на плечах, довіль., жабка, довільний)			

ЮНАЧКИ Старша Група

Ділянка	Ім'я і Прізвище	Вислід	Рік
Куля (6 фунтів)	Тася Туркало	33'11''	1982
Диск (1 кіл.)	Тася Туркало	91'2.5''	1982
Скок у Височінь	Ксеня Кольцо	4'10''	1983
	Ляриса Драган		1984
Скок в Довжін	Тереса Куріца	14'8''	1984
Біг сто ярдів	Даня Бережницька	12.70	1981
Біг 880 ярдів	Мотрія Оришкевич	2:52.5	1988
Біг Навпростець	Роксана Сидорович	9:11.0	1984
Лук	Міка Савицька	35	1983
Стріляння (фінали)	Стеня Дзядів	34	1984
Плавання (100 ярд.)	Кікі Зінич	1:26.6	1983
Довільний, жабка, на плечах, довіль.)			
Плавання (100 ярд.)	Наталка Гірняк	1:17.5	1988
Довіль., на плечах, довіль., жабка, довільний)			

РЕКОРДИ ОЛІМПІЯД СВТ ЮНАКИ

Ділянка	Ім'я і Прізвище	Вислід	Рік
Байатлон	Маркіян Федорів	4:26.5	1988
Біг з Перешкодами 1	Андрій Візір	1:03.4	1985
Біг з Перешкодами 2	Андрій Чубатий	55.10	1986
Декатльон 1	Марко Якубович	5606 пунктів	1983
Декатльон 2	Андрій Чубатий	5760 пунктів	1986

ЮНАЧКИ

Ділянка	Ім'я і Прізвище	Вислід	Рік
Байатлон	Аня Бренич	5:40.0	1988
Біг з Перешкодами 1	Катріна Гронь	1:10.0	1983/84
Біг з Перешкодами 2	Мотрія Оришкевич	1:05.1	1986
Декатльон 1	Ляриса Драган	5348 пунктів	1984
Декатльон 2	Софійка Раковська	5166 пунктів	1988

Біг з Перешкодами 1: траса з плаванням.

Біг з Перешкодами 2: траса без плавання.

Декатльон 1: плавання на 50 ярдів плюс Біг з Перешкодами 1.

Декатльон 2: плавання на 60 ярдів плюс Біг з Перешкодами 2.

МИ РОСТЕМ, МИ НАДІЯ НАРОДУ

(Уривки із завдань учнів 7-ої класи)

... „Ми — надія народу” — це значить, що нарід вірить у наші сили до праці. Ми повинні багато вчитися і читати багато книжок, щоб мати змогу працювати для України. Я обіцяю це робити. Я дуже люблю читати книжки. Як я виросту, то стану вчителем. Я дуже люблю українську мову. Українська мова дуже гарна. І я колись поїду на Україну...

Орест Щ.

* * *

... Мої мрії про наш народ є, щоб він став вільним. Ми повинні молитися за Україну, бути гордими, що ми українці і розповідати іншим людям про наш народ.

Данило Л.

* * *

... Я ходжу до Рідної Школи, щоб вивчати про Україну і її культуру. Щоб звільнити Україну, нам треба всім спільно працювати, з'єднати всі наші сили і створити одну сильну громаду в Канаді.

Адріан К.

* * *

... Може, одного дня я полечу на Україну. Коли повернуся назад, то всім розкажу про Україну. Мої батьки будуть горді з мене.

Діяна Т.

* * *

... Я ніколи не забуду страшного голоду в Україні 1932-33 років.

Юрко М.

* * *

... Я народився і живу в Канаді. Я ніколи не бачив України. Мій дідो мені часто розказує про Україну. Я думаю, що Америка і Канада якось могли б допомогти Україні визволитись без війни.

Марко Ф.

... Я ходжу до української школи і до Пласту. А кожної неділі ходжу до церкви. Щоб допомогти Україні, нам треба за неї молитися і для неї працювати. І щоб допомогти Україні, нам треба мати добре знання. Як ми виростемо, ми поїдемо в Україну.

Адрія А.

* * *

... Ми збираємо гроші на книжки для українських дітей.

Андрій К.

* * *

... Я хотіла б, щоб Україна була вільна і сильна. Я люблю вивчати свою рідну українську мову. Я люблю читати українські книжки. Нам треба читати й говорити іншим про Україну. Я горда з українського народу.

Ліда Б.

* * *

... Я люблю слухати про теперішню Україну і про її минуле. Як виросту, то я хотів би розказувати всім про Україну. Вдома ми говоримо тільки по-українському. Я читаю українські книжки. Я хотів би, щоб люди в Україні були щасливі. Як я виросту, то стану вчителем і буду вчити українські предмети. І я хотів би поїхати на Україну...

Ярко С.

Цілоденна Українська Католицька Школа
ім. Патріярха Йосифа Сліпого в Торонті

ЧИ ВИ СПОСТЕРЕЖЛИВІ

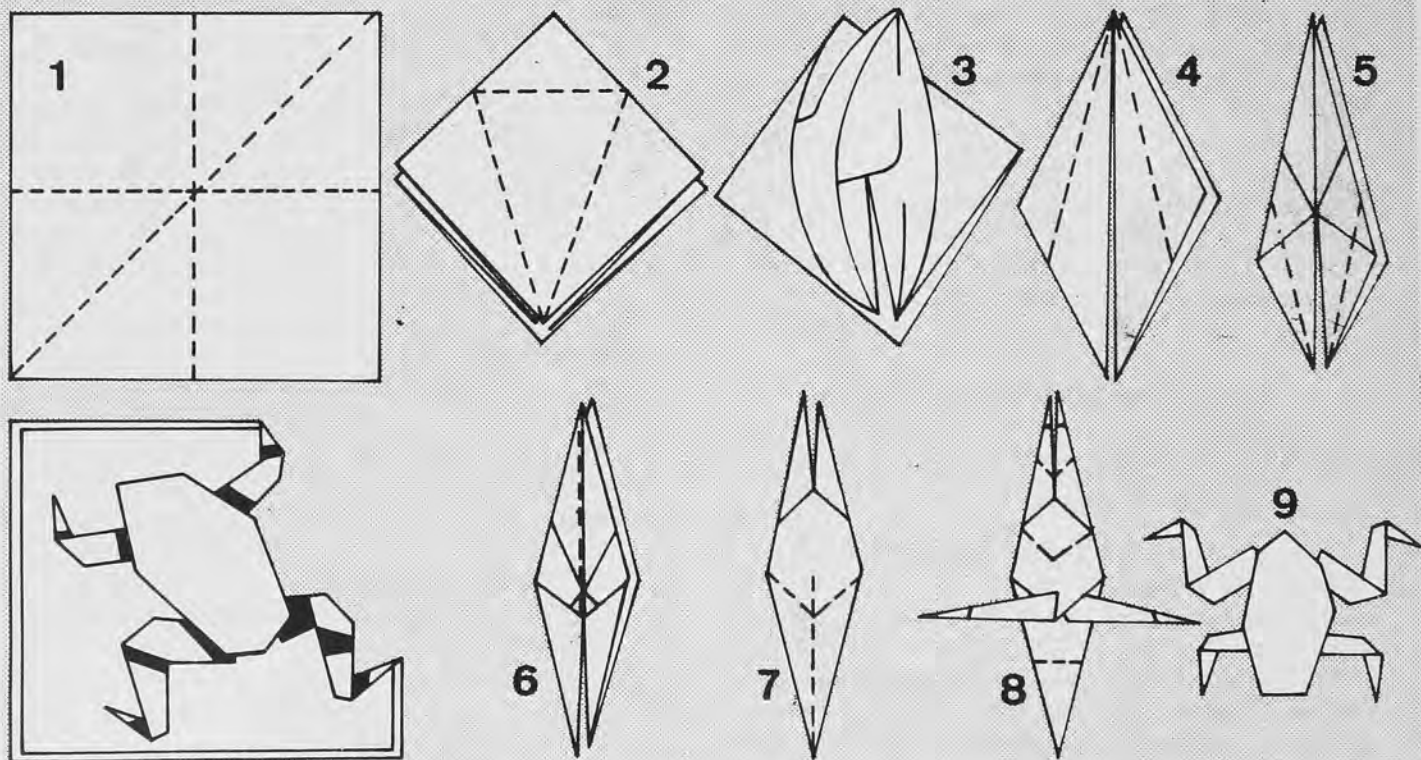
Знайдіть сім різниць між цими дівчатками-близнючками.

ЖАБКА З ПАПЕРУ

Чи вмієте в клясі під час нудної лекції робити лише стріли з паперу? Ось Вам зразок, як можна з паперу скласти цікаву жабку. Але просимо, не працюйте над цим у школі, в часі викладів — це

заскомпліковане і вимагає уваги. Але це знамените зайняття на час недуги чи дощового пополудня. При цьому воно виробляє вправність у пальцях.

Хто з Вас подорожує

- літаком ● кораблем ● поїздом ● автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати
безплатно потрібні інформації і поради

в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto M6H 1N2, Ont.

Telephone: 535-2135 & 535-2136

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНЬСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Ірина і Роман Вжесневські

**THE FUTURE
BAKERY**

735 Queen St. West, Toronto, Ontario

Tel.: EM 8-4235

Читайте і Передплачуйте

Пластові Журнали

„Готуйсь” і „Юнак”

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСТУНИ і ПЛАСТУНКИ

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстарішій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

Центрاليا 295 College St. Toronto, Ont. M5T 1S2
Tel.: 922-1402 & 922-2797

Відділ 3635 Cawthra Road
(біля Української Католицької Церкви)
Tel.: 272-0468

Відділ 2397 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Tel.: 762-6961

Відділ 225 The East Mall, Unit 16,
Etobicoke, Ontario
Tel.: 233-1254

Корисні умови для вкладів і позичок. Наше завдання
помагати членам в економічних справах порадами і
фінансово.

Наша справа — служити членам!

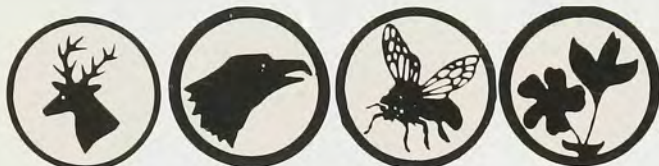
FOR COURTEOUS FRIENDLY SERVICE

COMMUNITY TRUST

2271 BLOOR STREET WEST
TORONTO, ONTARIO, M6S 1P1

Ціна \$2.00

ОЛЕНЬ СОКІЛ БДЖОЛА БАРВІНОК

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА**

"САМОПОМІЧ"

І ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

"САМОПОМІЧ"

— ВІДДІЛ у ПАССЕЙКУ —

*запрошують Українське Громадянство
вступати в члени.*

Години урядування:

Понеділок	6:00 — 9:00 вечір
Вівторок	6:00 — 9:00 вечір
Середа	9:00 — 1:00 ппол.
Четвер	6:00 — 9:00 вечір
П'ятниця	6:00 — 9:00 вечір
Субота	9:00 — 1:00 ппол.

Щадить, позичає та полагоджуйте всі свої
фонансові потреби в своїй рідній Українській
Фінансовій Установі.

Кредитова Кооперативна платить вищі відсотки
від звичайних ощадностей якого-небудь банку
чи шадниці.

А також даємо на дуже догідних умовах
всякого роду позички.

ЗАЙДІТЬ ДО НАС ЧИ ПОТЕЛЕФОНУЙТЕ:

229 Hope Ave. Passaic, N. J. 07055. Tel. 201-473-5965

"... виховання — це надавання дум-
нам і почуванням яногось напрямку", —
наже Олександр Тисовський-Дрот. Пла-
стова преса саме й сприяє виконанню
цього завдання.

Читайте ж і **СВОЄЧАСНО** передпла-
чуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачон і нова-
нів та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й
загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал до-
рослого членства Пласту, Пластприяту і
загалу батьків, які цінавляться вихован-
ням і громадськими справами.

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекурація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED
REALTOR — INSURANCE BROKER
527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404
2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555
5302 Dundas St. West — Tel.: 236-2666
CHOLKAN INSURANCE: BROKERS LIMITED
5302 Dundas St. West, Etobicoke — Tel.: 239-7733

Пластун є ощадний...
(4-та точка пластового Закону)
... добре також коли щадить в українській установі
нагоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"
558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303